

Novi grobovi

George Kuhar

se vsi odpeljete z avtomobili na Kuharjev dom.

Marija Kogoj

Danes, četrtek, polnoč je preminila Marija Kogoj, soproga Primoža Kogoj, kulturnega delavca in pevovodje, stanujoč na 6518 Edna Ave., kjer ima družina Kogoj svoj dom zadnjih 24 let. Rajna je bolehalo zadnjih par let. Njeno dekleško ime je bilo Zvegel. Doma je bila iz Jesenic na Gorenjskem, kjer zapuša še dva brata in dve sestre. V Ameriko je dospela v septembru, 1904. Poleg soproga Primoža zapuša dva sina in štiri hčere: Joseph, Mary, August, Frances, Anna, poročena Kennedy in Mildred. Bila je stara mati Janick in Caroline. Pripadala je društvu Clairwoods, št. 40 SDZ.

Rajna je bila skrbna mati in vedno vesela narave, ljubiteljica svojih otrok, ki so se pospeli do višje izobrazbe. Previdena za umirajoče, je mirno zaspala v navzočnosti njenih dragih. Truplo bo ležalo v kapeli Anton Grdina in Sinovi. Pogreb se bo vršil v četrtek v cerkev sv. Vida; čas še ni določen. Pokopaniha bo na pokopališče Kalvarija. Naj ji bo ohranjen blag spomin, družini in sorodnikom iskreno sožalje.

George Jasko

V soboto popoldne ob polnoči je preminil po tritedenski bolezni George Jasko, star 37 let, zet Glavičeve družine, ki imajo svoj dom na 6210 Shade Ave. Rajni je bil rojen v Mayer, Pa. Delal je v tovarni Graphite Bronze, in je bil forman. Zapuša soprogo Mary, očeta Johna, in šest bratov: John, Joe, Steven, Michael, Anthony in Franka, ter sestro Anna, poročena Boots. Bil je član društva sv. Andreja, Slovaške katoliškega jednote. Truplo rajnega bo ležalo v kapeli Anton Grdina in Sinovi, 1053 E. 62. St. Pogreb se vrši v cerkev sv. Vida, ob 9. uri v sredo. Pokopaniha bo v družinsko grobnico na Kalvariji. Naj bo ranjemu ohranjen blag spomin. Vsem prizadetim sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

Jakob Opara

Po dolgi bolezni je preminil v Warrensville sanitariju v nedeljo zjutraj rojak Jakob Opara v starosti 61 let. Doma je bil iz vasi Ortviže, fare Brezovica, odkoder je prišel sem pred 30 leti. Pokojni je bil samski, stanoval je pri Stankotu Rusijan na 13517 Harvard Ave. V starem kraju zapuša sestro, v Kaliforniji pa bratranca Johna Zeleznika. Kdo ga bo pokopal, še ni znano.

Poljaki so obhajali

532 letnico zmage
V nedeljo so praznovali vse poljske katoliške cerkve v Clevelandu spomin na 532 letnico zmage nad Nemci. Na 15. julija 1410 se je namreč vršila velika bitka pri Gruenwaldu, v kateri so Poljaki, Litvinci, Rutenci, Čehi in Moravi potolkli vojsko nemškega vitezkega reda.

Barberton je zopet zmagal

Pri včerajšnji strelski tekmi lovskih klubov je zmagal Barbertonski lovski klub, ki je napravil 197 točk, drugi je bil Rainbow Hunting klub z 163 točkami in tretji Euclid Rifle klub z 160 točkami.

Ameriški bombniki v akciji ob Donu

Nemci trdijo, da so dospeli že do doljnega Dona, kjer prodirajo proti Rostovu. Rusi so vrgli Nemce nazaj pri Voronežu. Južna ruska fronta v nevarnosti.

MARŠAL TIMOŠENKO SE NI DOTAKNIL SE SVOJIH REZERV

Bombniki, delani v Ameriki, takozvani Douglas izdelka, so stopili v akcijo na strani ruske bojne sile v obrambi bogatega bazena ob reki Donu. Tam napada milijonska nemška armada, ki se poslužuje vsakojakega orožja iz svojih arzenalov, da bi zdrobila rusko linijo.

Poroka kralja Petra mora čakati do konca te vojne

London.—Poroka med jugoslovanskim kraljem Petrom in grško princezo Aleksandro je bila zopet odložena. Ne zanika se sicer, da bi ne bila razglašena njiu zaroka, toda grška vlada v pregnanstvu je odločno za to, da se s poroko počaka do konca vojne. Tako jugoslovanska kot grška vlada sta mnenja, da se ta poroka ne izvrši, dokler sta deželi v sužnosti.

Obravnava proti štirim vohonom je zdaj končana

Washington.—Vlada je v soboto končala z dokazi proti štirim izmed ostalih nemških vohonom, proti katerim se vrši obravnava pred vojaško sodnijo. Vlada bo zvečer zdaj dokazovati krivdo ostalim štirim saboterjem. To pomeni, da bo obravnava trajala dlje, kot se je sprva mislilo.

Vlada je predložila slike eksplozivnih tvarin in raznih drugih predmetov, ki so jih saboterji prinesli s seboj v Ameriko, da bi z njimi ovrli ameriško vojno industrijo.

Pred sodnijo so: Edward John Kerling, Herbert Haupt, Hermann Neubauer, Werner Thiel, George John Dasch, Ernest Peter Burger, Meinrich Harm Heinck in Richard Quirin. Zadnji štirje so se izkrcali na obrežju pri New Yorku, prvi štirje v Floridi.

Nemci se smejo kopati brez kopalne obleke

Berlin, 19. jul.—Berlinski radio je danes naznanjal, da bo odslej policija dovolila kopalcem obeh spolov, da se smejo skupno kopati brez kopalne obleke. Toda pri tem se morajo obnašati tako, da ne bodo žalili čuta javne dostojnosti.

Senator Burton napoveduje konec vojne

Washington.—Senator Harold H. Burton napoveduje konec vojne in zmago zaveznikov v letu 1943 ali pa 1944. Mr. Burton je izjavil, da bo premoč v zraku zagotovila zmago Združenim narodom, obenem pa tudi garantirala stalen mir po tej vojni.

ZA NAPAD NA TOKIO NI DARILA

Akron, O.—Unija kino-gledaliških operatorjev je poslala generalu Doolittle \$250 takoj potem, ko je s svojim eskadronom bombardiral Tokio. Toda ček je prišel nazaj ob tajnika čes, da postava napoveduje federalnim uslužbencem vzeti darilo za kako dejanje, ki ga izvrše v službi. Unija je potem za ta denar kupila vojne bonde.

Ti že vedo!

Ameriški avijatičarji, ki se udeležujejo bojev v Egiptu, so vrgli za nemško linijo skrivnostni zavitek. Nemci so zavitek ogledovali, pa si ga niso upali odpreti, boječ se kakih ukan. Končno je pa le radovednost zmagala nad previdnostjo. Previdno odpro Nemci zavitek in glej — iz zavitka se zablešči dvanaest steklenic ameriškega piva. Zraven je bilo drobno pisemce, naslovljeno na general Rommela, ki se je glasila: "Morda ste kaj žejni, gospod general!"

Ameriški bombniki napadajo osiške dobavne zveze po vsej Libiji

Kairo.—Ameriški general Breton je prevzel poveljstvo nad ameriško zračno silo v Egiptu. Včeraj poročajo, da so ameriški bombniki z velikim uspehom bombardirali Tobruk in druga osiška pristanišča v severni Afriki.

Med angleškimi in osiškimi četami se še vedno vrše boji zahodno od Alameina. Nobena stran ne more pokazati kakih posebnih uspehov.

Poroča se tudi, da je dobil general Rommel mnogo italijanskih letal iz Sicilije, ker jih sam ni imel dovolj.

Velika poveljenj v Penna.

Ridgway, Pa., 19. jul.—Najmanj osem oseb je izgubilo življenje v poplavi, ki je danes zadela severno Pennsylvanijo. Voda je napravila mnogo škode v mestih in vaseh. Razdrila je mostove, rušila hiše in trgovska poslopja. Tudi mnogim tovarnam je povodenj napravila izdatno škodo.

Truki za razvažanje piva, ne bodo dobili koles

Washington.—Urad za kontrolo cen je izdal novo odredbo, glasom katere truki, ki razvažajo pivo, mehke pijače in druge "predmete, ki niso potrebne za vojni napor," ne bodo dobili po 28. juliju novih ali popravljenih koles. Prizadeti bodo tudi vsi truki, ki vozijo alkoholne pijače, tobak, candy, rože, kozuhovino, muzikalne instrumente in druge luksuzne stvari.

Zadušnica

V sredo ob sedmih bo darovana v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnim Frankom Berkopec v spomin 2. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Zadružna seja

Nocoj ob 7:30 bo seja direktorija Zadruga, jutri večer ob osmih bo pa seja ženskega oddelka. Obe seji bosta v uradu Zadruga.

NAŠIM PEVCEM

Proslava "Primorskega dneva," ki se bo vršila 9. avgusta v Euclidu, Ohio, se naglo bliža. Številni pevci od raznih zborov so me obvestili, da se bodo radi udeležili te proslave in nastopili v skupnem moškem zboru. Zapeli bi "Jadransko morje," Ljubezen in pomlad" in morda še katero. Potrebna pa bo vsaj ena vaja. Zato vas prijazno vabim, da pridete v nedeljo 26. julija ob 3. popoldne v spodnjo dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da pesmi poskusimo. Seve, čim več nas bo, tem veličastnejši bo nastop.

S pevskim pozdravom,

IVAN ZORMAN.

Angleži čakajo še več pomoči iz Amerike za drugo fronto

London.—Angleži so bili posvarjeni, da jih čakajo najbolj temni dnevi te vojne radi nemške ofenzive v Rusiji. Obenem se pa zatrjuje iz skrajno zanesljivih virov, da zavezniki ne bodo odprli druge fronte prihodnjih par mesecev, razen če pride izdatna pomoč iz Amerike.

Kljub temu, da poveljniki svare pred invanzijo v Evropo, pa je pritisk od naroda vedno večji, da zavezniki odpro brez odloga drugo fronto v zahodni Evropi. Vojaško poveljstvo pravi, da bosta potrebovali Anglija in Amerika najmanj 500.000 najbolj izvežbanih in dobro opremljenih vojakov za invanzijo Evrope, poleg številnih pomožnih čet in vsega potrebnega materiala.

Glede možne druge fronte se poroča, da se pripravljajo angleški in ameriški eksperti, da premotrijo možnosti splošnega napada na zahodno Evropo, tako po zraku, vodi in po suhem.

Mnogo odličnih Angležev svari zaveznike, naj ne odlašajo z drugo fronto. S tem odlašanjem se daje samo Nemcem prilika, da porazijo nasprotnike drugega za drugim. Vojaški eksperti pa trdijo, da mora poleg teh ameriških čet, ki so že dospele v Anglijo, priti še "izdatno število" dodatnih čet, predno se more misliti na invanzijo Evrope v taki moči, da bi moral Hitler radi tega vzeti nekaj čet z ruske fronte.

MLADA ŽENA TOŽI ZA RAZPOROKO

Zanesville, O.—Mrs. Shipman, stara 16 let, toži svojega 74 leta starega moža za razporoko. Pravi, da mož z njo grdo ravna. Poročila sta se lanskega avgusta in sicer v neki zamorski cerkvi, ker jih drugje niso hoteli poročiti.

Pobiranje asesmenta

Tajnica dr. sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo nocoj od 6 do 7:15 pobirala asesment v stari šoli sv. Vida.

Druga obletnica

V terek ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida zadušnica v spomin druge obletnice smrti Dorothy Sober.

Novakov pogreb

Pogreb za Antonom Novak bo jutri zjutraj ob devetih iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida.

V Pennsylvanijo

Danes so se odpeljali za par dni v Sheffield, Pa. Ciril Kunstel, Valentin Plešec in Anton Baraga. Mnogo zabave!

Roosevelt uradno napove vojno 3 državam

Washington.—Kongres je še 5. junija odglasoval, naj Zed. države napovedo vojno Madžarski, Romuniji in Bolgariji. Predsednik Roosevelt je s posebno proklamacijo napovedal vojno tem trem državam zadnje soboto. Posledica te napovedi vojne je ta, da se smatra podanike teh držav kot sovražne tuje, ki so v slučaju sumnje podvrženi aretaciji vsi moški od 14 leta naprej.

NABOJI SO BILI GOTOVI DOBRI

Taborišče Callan, Cal.—Paul Cumins je bil poklican k vojakom. V civilu je bil predelavec v municijski tovarni Remington v Denverju, kjer je vsak zavoj nabojev pregledal in pritisnil nanj O. K. Ko je prišel Paul prvič na vojaško strelišče, je dobil zavoj nabojev, na katerem je bil njegov žig O. K. da so zaboji dobri.

TRGOVSKA MORNARICA PONUJA 100,000 MORNARJEM VISOKO PLAČO

Clevelandski urad United States Maritime Service naznanja potom svojega načelnika Gerarda W. Gross-a, da potrebuje dežela za stotine novih ladij novo moštvo in sicer se potrebuje najmanj 100,000 mož za treniranje. Trgovska mornarica sprejema moške med 18 in 30 leti starosti za svoje "brodovje zmage." To je brodovje, ki bo dovažalo potrebščine našim bojnim četam preko morja.

Kdor se vpiše v trgovsko mornarico, je avtomatično oproščen vojaščine, dokler se trenira in dokler je v službi trgovske mornarice. Ne zahteva se pa gotove dobe za službo. Novinci dobivajo začetno plačo \$50 na mesec in vso obleko, hrano, stanovanje za časa treniranja, ki traja tri mesece. Ko pa dovrši učno dobo, dobi plačo, kot je trgovska mornarica še ni plačevala v zgodovini, pravi načelnik Gross. Plača sedaj je \$200 na mesec, vrhu bonusa za razne prekomorske vožnje. Nove ladje so opremljene s topovi in protizračnimi topovi, da posadka lahko strelja na podmornice ali letala. Vpišete se lahko v uradu, ki je v 4. nadstropju Rogers poslopja, 1720 Euclid Ave., Cleveland, O. Prosilca je preiskani in gre lahko še tisti dan v večbalno šolo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor

117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 168 Mon., July 20, 1942

BESEDA IZ NARODA

Piknik collinwoodske fare

Druga avgusta bo velik piknik na cerkvenih prostorih Marije Vnebovzete za dobro cerkve. Ob tej priliki bodo razdeljene tudi lepe nagrade in sicer za tisoč dolarjev jih bo. Vse nagrade pa bodo v vojnih bondih. Tako bo prva nagrada vojni bond za \$500, druga za \$100, naslednja dva pa \$50, dvanajst nagrad po \$25 vsak. Kakor že prej omenjeno, vse nagrade so v vojnih bondih.

Vsak faran ali faranka naj si preskrbi knjižico s tikei. Če tudi nefaran, se ti gotovo izplača, če že ne radi drugega, radi velikih nagrad.

Ne pozabite tega dneva. Vsak v Collinwoodu ali okolici naj pride po dobrote, katere delimo v Collinwoodu zelo darežljivo. Bo tudi dobra in domača zabava, dober prigrizek, stara prijateljstva se obnove, daljava tudi ni velika. Lahko prideš do naše ceste. Gotovo se ne boš kesal, če se udeležiš tega piknika, da se malo razvedriš od duhomornega dela in od velikih skrbi te strašne vojne.

Cerkveni prostor je izbran iz patriotičnega ozira, da se prihrani na avtomobilskih obrocih, kakor nam priporoča naš predsednik Roosevelt.

Ako še niste dobili knjižice, dobite to knjižico v župnišču, šaterih imamo še nekaj na razpolago. Glavno in bistveno je, da vsak faran naše fare prav gotovo vzame knjigo, jo kupi sam, ali pa vsaj razproda. Držite visoko zastavo fare Marije Vnebovzete, da ohranimo dober glas naše župnije in da prej ko mogoče znižamo svoj dolg kakor mogoče globoko, in se tako rešimo hudega bremena. S tem bomo dali veliko vzpodbudo tudi drugim župnijam k veliki požrtvovalnosti, če bomo sami požrtvovalni in darežljivi.

Glavni odbor.

Baragov dan v Lemontu

Kakor je bil nebeško lep prvi Baragov dan 20. septembra, 1935 v Clevelandu, ko je bil odkrit spomenik škofu Frideriku Baragi po škofu Gregorij Rožmanu, ki je v ta namen dospel iz Ljubljane, prav podoben je bil dan v Lemontu v nedeljo, 12. julija, ko so dospeli škof Rt. Rev. Francis J. Magner iz Marquette, Mich., iz iste škofije, v kateri je pastiral do svoje smrti svetniški škof Baraga.

Zares je bil to znamenit pomenljiv dan! Le žal, da se ni za ta dan zvedelo že nekaj časa poprej, da bi se to naznalo sosednjim faram, katere so pa že imele dolgo poprej naznanjene svoje domače programe.

Lemontski hribeček je videl že veliko visokih cerkvenih dostojanstvenikov, že mnogo škofov je posetilo ta po velikem slovenskem ljudskem dobrotniku knezoškofu dr. Bonaventura Jegliču, posvečenem kraju. Od tedaj naprej prihajajo škofje k blagoslovljenju, sedaj te, sedaj zopet druge verske ustanove. Srečen si Lemontski hribeček, ko prihajajo k tebi knezi miru in blagoslovljajo vernemu ljudstvu božje ustanove,

ali Hitler?

Za to svoje plemenito delo, za kri, ki jo bodo prelili na tujih frontah, so upravičeni do naše lojalnosti. To svojo lojalnost napram našim fantom bomo pokazali s tem, da pomagamo deželi pri vojnem naporu in da predvsem — kupujemo vojne bonde in znamke. Brez denarja ne bo municije, ne bo letal, ne bo tankov, ne bo ladij, ne bo hrane in obleke za naše fante.

Pomislino na to in bodimo lojalni svoji domovini, pa storimo vse, kar domovina od nas zahteva. Vsak cent, ki nam je na razpolago, posodimo Stricu Samu z nakupom vojnih bondov.

kjer se romarji srečujejo iz vseh krajev in naselbin ter prav po domače razgovore.

Kakor vse zgleđa, bo odsedaj ta lemontski kraj še bolj zaželen in priljubljen, ko čujemo, kaj se dogaja z našimi svetišči doma. Menda je bila tako božja volja, da je bil lemontski hrib ustanovljen že prej in po apostolu škofu Jegliču blagoslovljen, da nadomestuje tukaj v Ameriki vsem znane in priljubljene gorenske Brezje. Sedaj se nam zdi, da je bilo vse to kot priprava za to, kar je sedaj prišlo. Lemontski hribeček, bo nam v teh dneh žalosti, nad našo staro domovino, tukaj v veliko uteho bolj z veseljem ga bomo vpoštovali, kakor do sedaj. Končno bo nam edino za spomin na domovino Lemont ostal zavetišče, shajališče in zatočišče. O vsem tem bo treba še pisati, je mnogo, kar bi se dalo še doseči, če nas ne bo zajela vojna vihra kakor brate doma. Tega pa nas Bog varuj.

Malo sem zašel s tira v poročilu od nedelje, 12. julija. Človek se zamisli v ideale, katere nudi Lemont nam Slovincem, da bi, ker ne morejo našti brate in sestre, vsaj mi tukaj mesto njih za svoje naslednike tukaj vpeljali in uredili nekaj, kar so zgubili naši doma.

Blagoslovitev Baragovega spomenika je bila pomembna. Prvič za to, ker je dospel tje škof iz marquetteške škofije, v kateri je deloval škof Baraga. Drugič pa za to, ker je dospel sem za to, da bi z svojo navzočnostjo in svojimi besedami nas navdušili za Baragovo beatifikacijo, da bi začeli v splošnem za to sodelovati in sodelovanjem tudi zahtevati. V ta namen smo slišali tri govore. Prvo Dr. Ciril P. Širceljna, učenjaka in navdušenega zagovornika za Baragovo beatifikacijo. Dalje Rev. Kazimir Zakrajška, ki je bil praznovalec nedelje 40-letnico posvečenja v mašnika in ki je kot ustanovitelj Brezij v Lemontu lahko govoril o Baragi in njegovih delih, kajti tudi on je preiskusil misijonske dobrote v delokrogu Gospodovem.

Končno smo pa slišali bodrilne besede in lepa navodila od škofa Magnerja, o katerem so se tako pohvalno izražali vsi navzoči, ki se je izkazal tako vpludno domačega, meni se je zdel popolnoma enak, kakor da smo se razgovarjali s škofom Bonaventura Jegličem. V vseh oziirih se je njemu podobno prijaznega izkazoval.

Velika čast za lemontski hribeček in en korak bližje cilja za Baragovo beatifikacijo. Kdor je škofa razumel v njihovi veliki naklonjenosti in izrazih, ta lahko sklepa, da bo pot do cilja gotova, če bo le narod storil svojo dolžnost.

Mi se moramo zavedati, kdo je bil on (Baraga) in kaj je vse storil za namen bogoslužja in za širjenje božjega kraljestva med ubogimi indijanskimi narodi. Kadar bomo to spoznali, potem bomo želeli njega imeti za svojega priprošnjika. To želiti je naša verska dolžnost, za to moramo prositi in s prošnjo tako rekoč zahtevati.

Radi tega, ker nekateri toliko delajo, moramo pa mi lajki in vsi ostali katoličani začeti tudi s prošnjami in pokazati moramo, da nam je za stvar.

V Clevelandu bomo priredili na odru na javnem mestu v parku dne 16. avgusta znamenito predstavo v vlogi škofa Barage. V ta namen so že odbrani na delu. Predstava bo usmerjena iz tega, kar se ve o njegovem življenju in delovanju. V to bodo povzete vsaj nekatere glavne točke ali poteze, ki so znane za dejanska dobra dela, ki jih je izvrševal kot dobrotnik indijanskega rodu. Za to delo izpeljati so najeti profesionalni voditelji in bo to nekaj izvanrednega. Obenem bo istočasno na odru tudi drugo dejanje, namreč predstavitev jugoslovanskega borca, generala Draža Mihajlovića, ki slovi po širni Ameriki in ostalem svetu kot upanje, da bo pripomogel z njegovim odgovorom k zmagi zaveznikov. Končno dejanje bo pa "Vaš sin," kateri bo imel ime Pupina, Tesla ali kdorkoli je že. Jugoslovani imamo veliko zaslužnih mož.

Za tako predstavo, katerih bo več zaporedoma, se je zavezala Liga kulturnih vrtov. Za prvi tak nastop so si izbrali Slovence, oziroma Jugoslovane, kateri imamo skupno znan "Jugoslovanski kulturni vrt." Tu

Tu bi veljale besede: "Prosite in se vam bo dalo."

Kakor sem se potem razgovarjal z Mr. Joseph Gregorichem in gospodom profesorjem Širceljnom, ki sta oba trdila, da se ameriško katoliško časopisje veliko bolj bavi za beatifikacijo Barage, nego se naše časopisje. Baraga je mnogo bolj poznan ameriškim katoliškim krogom kot nam, z drugo besedo, drugi znajo to stvar bolj ceniti in imajo to za večjo vrednost, kakor je za to nam, ki smo njegovi sorojaki.

Mi se tako malo zavedamo, kako priliko imamo, da si izprosimo pri Bogu svetnika za svojega patrona. Dokazov je vse polno o njegovem svetniškem življenju. Kar je potreba je to, da bi zahtevali za to, ker je doprinesel toliko dejanj, katere zanj pričajo. Kdo bi hotel ugovarjati? Če se od Boga nagradi že kozarec vode podarjene v dobrem namenu, kaj naj pa potem sodimo o njem, ki je pustil vse dobrote tega sveta in hitel pomagati najbednejšim, da jih je osrečeval! Koliko je bilo o njem že opisano pa še vedno prihajajo nova dokazila in poročila ter osebna pričevanja od oseb, ki vedo pripovedovati, da so njihovi starišnji njim to in to imeli opraviti in vsak trdi, da je svetniško živel.

Ko bi se mi bolj poglobili v misli na Barago, posebno še v potrebah, nadlogah, v stiskah in boleznih, bi se tako pričela kmalu razvijati in kazati božja dela. Vse je odvisno od nas ljudi, v prvi vrsti od nas katoličanov njegovega pokoljenja. Več o njen pisanja in govorjenja, navset škofa je tudi ta, da se ta ideja širi tudi med druge narode. Naš ponos naj bo! Saj se z njim lahko ponosimo, ko je toliko storil za uboge Indijance za njih duševno in telesno dobro. Po mišljenju škofa samega je on po svojih delih prekašal vse druge misijonarje in je s svojimi rokami krstil 25,000 Indijancev.

Ako začnemo resno premišljevat i o vsem tem, kar smo že o njem brali po izbirkah, katere so očetje franciskani, posebno dr. Hugo Bren, o njem pisali in razlagali, je to toliko, da je več kot dovolj za v dosego njegove beatifikacije.

Krasne zbirke je napisal lajlik Mr. Joseph Gregorich v Chicago in je v ta namen že mnogo prepotoval, da je našel dokumente v pokrajinah, kjer je živel in deloval kot škof in misijonar Baraga.

Radi tega, ker nekateri toliko delajo, moramo pa mi lajki in vsi ostali katoličani začeti tudi s prošnjami in pokazati moramo, da nam je za stvar.

V Clevelandu bomo priredili na odru na javnem mestu v parku dne 16. avgusta znamenito predstavo v vlogi škofa Barage. V ta namen so že odbrani na delu. Predstava bo usmerjena iz tega, kar se ve o njegovem življenju in delovanju. V to bodo povzete vsaj nekatere glavne točke ali poteze, ki so znane za dejanska dobra dela, ki jih je izvrševal kot dobrotnik indijanskega rodu. Za to delo izpeljati so najeti profesionalni voditelji in bo to nekaj izvanrednega. Obenem bo istočasno na odru tudi drugo dejanje, namreč predstavitev jugoslovanskega borca, generala Draža Mihajlovića, ki slovi po širni Ameriki in ostalem svetu kot upanje, da bo pripomogel z njegovim odgovorom k zmagi zaveznikov. Končno dejanje bo pa "Vaš sin," kateri bo imel ime Pupina, Tesla ali kdorkoli je že. Jugoslovani imamo veliko zaslužnih mož.

Za tako predstavo, katerih bo več zaporedoma, se je zavezala Liga kulturnih vrtov. Za prvi tak nastop so si izbrali Slovence, oziroma Jugoslovane, kateri imamo skupno znan "Jugoslovanski kulturni vrt." Tu

bo zopet nekaj za razširjenje Baragovega imena.

Anton Grdina.

Ujetniki v "Studencu ljubezni"

Italijansko vrhovno poveljstvo je par dni pred božičem dovolilo večji skupini inozemskih novinarjev, da si ogledajo taborišče vojnih ujetnikov. Dasi je Italija že preko pol leta v vojni, vendar doslej nima mnogo vojnih ujetnikov. To je na eni strani gotovo znatna ugodnost, saj odpada državi s tem dolžnost hraniti in oblačiti tuj množice ter vezati znatne lastne sile za stražo ujetnikov. Operacije italijanske vojske so bile doslej takega značaja, da italijanske čete nikjer niso zajele večjega števila tujih vojakov. V francoskih Alpah je bilo po prvih spopadih izvidnic sklenjeno premirje, na afriškem bojišču tako v Somaliji, kakor v Libiji in Egiptu pa so se britanske sile v prejšnjih mesecih umaknile načrtno, tako da so Italijani zajeli le neznatno število britanskih vojakov. Vsega skupaj je v ujetniškem taborišču le kakih 300 mož, deloma Francozov, deloma Angležev.

Za to peščico je italijanska vojska uprava uredila taborišče pri Sulmoni, rojstnem mestu rimskega pesnika Ovidija. Vas, ki je določena za prebivališče ujetnikov, se še danes imenuje z imenom, ki ji ga je nadel omenjeni pesnik: Fonte dell'Amore, kar pomeni po naše "Studenc ljubezni." Ime tedaj ni nič kaj v skladu z dejanskimi razmerami, kajti ujetniki imajo gotovo samo eno željo, da bi čim prej zapustili "Studenc ljubezni" in odšli domov. Zlasti Francoze silno moti domotožje, kajti njihov položaj je po sklenitvi premirja vsekakor nekoliko drugačen od položaja angleških ujetnikov. Zato se med Francozi vsak dan čujejo napovedi glede sklenitve dokončnega miru in glede odhoda domov. Angleži te negotove nade nimajo, zato pa so jim prihranjena tudi razna razočaranja.

Življenjske razmere male skupine vojnih ujetnikov so ugodne, kar je spričo neznanega števila popolnoma razumljivo. Vojaki bivajo v skupnih poslopjih, častniki pa imajo glasovne zveze vske konvencije pravico do posebnih stanovanj. Tudi preskrba stanovanj za častnike ni bila nikakršen problem, saj je v taborišču samo en francoski častnik in 39 angleških, ki so po pretežni večini letalci. Poročevalci pravijo, da imajo angleški letalci poseben sport v tem, da se ne brijejo in nosijo zato skoro vsi dolge kapucinske brade. To je pri Angležih tem zanimiveje, ker je znano, kako vestno sicer skrbijo zato, da so vsak dan gladko obriti. Pošta z Anglijo deluje brezhibno. Iz vseh krajev britanskega imperija prihajajo pošiljke za ujetnike, dočim iz Francije, zasedene in nezasedene, ni prišel še niti en sam sveženček. To je tudi razlog, zakaj so Francozi tako poparjeni in jih tare tako silno domotožje.

Gibanje na prostem je nekač omejeno in taborišče doslej nima sportnega igrališča. Angleži pa so radi na prostem in bi se vedno gibali. Taboriščna uprava zato prireja daljše izlete v bližnje oljkove gaje. Ujetnikom niso dovoljeni francoski in angleški časopisi, pač pa imajo lahko švicarske in ameriške, ker je vsekakor lepa širokogrudnost taboriščne uprave. V ostalem pa teče življenje enolično, komaj da ga prekine kak dogodek, kakor je bil oni, ko so nevedno privedli britanskega zračnega podmaršala Boyda in ga nastanili v bližnji vifi. Življenje vojnega ujetnika vkljub vsem olajšavam pač

ni lahko. Vojno ujetništvo največja nesreča, ki lahko denje človeka...

V Španiji so lansko leto gradili predor pod Pirenejski dolgi 5150 metrov.

Ivan Babnik, ki je zdaj vojak Strica Sama, je veljnik. To je pokazal iz zal oni dan, ko so ga s sposobnega za armado, saj je prvo regrutabritne pravil z odkliko že v jugoski armadi, kar mu bo prav prišlo.

Ko so se zbrali oni slovenski fantje pri 24. komisiji, da jih pošljejo čno zdravniško preiskavo, to treba nekoga, ki bo kroviteljstvo nad fanti do vojaške zdravniške Pa je komisija izbrala Babnika za komandanta, ne, če je pa stal tam Ivan ča, trehul notri, prsa tip slovenskega vojaka.

"Ti vzemi te fante in mesto," so mu rekli in "pa da veš, naravnost ovinkov!"

"Yes, Sir!" se je odpr Eden izmed fantov je slšno pripomnil: "Ah, pa ba že peljal naravnost, ko ovinkov, če kaj vem." Pa so zajahali poulični na preiskavo v mesto. rrio so izstopili. Ivan pogumno četo, s strogo zapove: "Attention!" jih po vrsti, potem "Squad, march!" Pelje po Ontario cesti, on tje za njim, kakor se vojakom ali rekrutom. Ljudje so kar zijali, deli te naše korenjake ti po pločniku, da so tresle. Škoda, da niso Pa niso še marsikateri na novi povelnik na vpije z močnim glasom: halt!" Fantje se ustaj ukopani. Ivan jih prebravi, da so vsi, ukazuje march, direction — tija rija!" In hrabra armadskih fantov se zbaše gostilno. (Jaz bi natan komandiral, samo da mnil — laufšrit).

Kaj so delali v gostilni opravljal, mislimo si da niso šli vprašat, kolik Prav dobro so se imeli, bi bili še zdaj tam, da eden izmed potrjenih, komandiran v to našo zavpil fantom: "Hitro komisija vas čaka!"

Kar je res je pa nnik Ivan v takem sluča, na šale in ko jih je ponnilo, da ima komdan na razpolago in da čaka, je Ivan zavpil: "Squad march!" In odšli kmalu vsi potrjeni.

Jaz pravim tako, da generalni štab te naše držati pri isti stotnji bodo šli, naj bi šli skupni veljnik naj bi jim bil n. Pa bi ne bilo treba ga, kot da bi jim pokazga Japonca ali Nemca, pa bi bila vojna v nutah končana.

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Kaznjah je, prijel konja za...
 "Hm, da —! Se vam pa tu...
 "Prijetiti —? Spotoma —?
 Well, upam, da bom marsikaj...
 "Nikar si nič preveč ne želi...
 Vedite, da bi potovali mesec...
 In da je pot nevarna —
 In zato ne moreva potovati z...
 "Ker je nevarno?"
 Mali je bil skorajda užaljen.
 "Ne! Ampak ker je preda...
 leč. Nisva bogata, kakor ste vi...
 od lava živiva in zato ne more...
 va jezdit na sprehod v San...
 Francisco."
 "Plačal bom!"
 Malemu se je raztegnil obr...
 raz.
 "A tako —? No, potem bi se...
 pa dalo govoriti o stvari."
 "Znata streljati?"
 Grbavi ga je pogledal pomi...
 lovalno, kakor bi na primer go...
 gledal profesor astronomije...
 človeka, ki bi ga vprašal, ali ve...
 kako daleč je z zemlje na me...
 sece.
 "Prerjijski lovec — pa bi ne...
 znal streljati?! Tako vpraša...
 nje je še hušje ko pa če bi vpra...
 šali, ali zna medved žreti. Obo...
 je je tako zelo samo posebi...
 umevno kakor moja grba."
 "Hm —! Pa bi le rad videl...
 kako streljata."
 Pokazal je na orla, ki sta še...
 vedno krožila nad njimi.
 "Bi pogodili tistale dva?"
 Humply Bill je pogledal, me...
 ril višino z očmi in dejal:
 "Zakaj pa ne? Vi seveda s...
 svojimi igračkami tamle bi...
 najbrž nič ne zadeli —!"
 Pokazal je h konju, kjer sta...
 viseli lordovi puški ob stre...
 menicah, svetli in snažni, kot da...
 sta šele pravkar prišli iz to...
 varne. Taka snažna puška je...
 za westmana grdobija, njego...
 va puška je stara, zarjavela...
 strelja pa z njo vključ temu...
 prav dobro. Pač ni prilike za...
 snaženje in tudi ne sredstev.
 "Ustrelita ju!" je dejal lord.
 Ni se zmenil za Humplyjeve...
 zbadljive besede.
 Grbasti je vstal, vzel puško...
 kratko pomeril in ustrelil.
 Videti je bilo, kot da je za...
 del orla močen sunek, peroti so...
 zaplahutale, odletel bi bil rad...
 pa ni mogel več, počasi pa vse...
 hitreje je padel z razpetimi pe...
 roti, jih skrčil in padel na zem...
 ljo ko kamen.
 Samozavestno se je obrnil...
 mali k lordu.
 "No, — kaj pravite?"
 "Ni bilo slabo!" je rekel lord...
 in si odrezal kos srnine.
 Bill pa je bil užaljen.
 "Kaj —? Ni bilo slabo —?
 Pomislite, kaka višina —! In...
 krogla ga je zadela v življenje...
 —! Ze v zraku je bil mrtev!
 Vsak poznavalec bo rekel, da je...
 bil strel kar izvrsten!"
 Pa Anglež se ni zmenil za...
 užaljenega westmana.
 "Well —! In oni drugi —?"
 Pokazal je na dolgina.
 Stric Gunstick je okorno...
 vstal, se naslonil na svojo dol...
 go staro puško, dvignil desnico...
 ko kak slavnosten govornik, po...
 gledal po orlu, ki je krožil vis...
 ko v zraku, pa povedal z vzne...
 šenim glasom:
 "Orel plava v višavah, — bi...
 stro gleda po nizavah, — po...
 mrhovini hrepeni, — lovec pa...
 ga ustrelil!"
 Okorno je stal ko lesen možič...
 prvikrat je zinil, odkar sta se...
 čudaka srečala z Angležem, in...
 pač zasodil, da bodo njegovi...
 "verzi" mogočno učinkovali. Sa...
 samozavestno je gledal lorda, tea...
 tralično stezajoč roko, in čakal...
 da ga bo pohvalil.
 Anglež pa je gledal neumno...
 in močno se je zdelo, da se bo...
 ri s smehom ali pa z jokom.
 Grbasti je pohitel prijatelju...
 na pomoč.
 (Dalje prihodnjič.)

1942	JULIJ	1942				
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

- JULIJ**
- 26.—Društvo Cerknjsko jeze-ro, št. 59 SDZ ima piknik na Stuškovi farmo.
  - 26.—Godba fare sv. Lovren-ca ima piknik na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Deni-son Ave.
- AVGUST**
- 2.—Piknik fare Marije Vne-bovzete na cerkvenih prostorih za cerkvijo.
  - 2.—Društvo Brooklynski Slo-venci, št. 48 SDZ priredi piknik na prostorih Doma zapad-nih Slovencev, 6818 Deni-son Ave.
  - 2.—S. W. O. C. local 1519 ima piknik na Stuškovi farmi.
  - 16.—Društvo Soča, št. 26 SDZ priredi piknik na prostori-h Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
  - 16.—Pevski zbor Sloga ima piknik na Stuškovi farmi.
  - 23.—Zveza slovenskih dru-štev Najsv. Imena v Clevelan-du priredi Katoliški dan na Brae Burn prostorih, 25000 Eu-clid Ave.
- SEPTEMBER**
- 12.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno veselico v avditoriju SND.
  - 19.—Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ ima plesno veselico v avditoriju SND.
  - 26.—Jugoslav Camp, št. 293 WOW ima plesno veselico v av-ditoriju SND.
  - 27.—Društvo sv. Janeza Krst-nika, št. 37 ABZ priredi pri-slavno 40-letnice obstoja v av-ditoriju SND.
- OKTOBER**
- 10. Honor Guards of SDZ, ples v avditoriju SND.
  - 10.—Društvo Collinwoodske

kar predstava v avditoriju SND.
 28.—Plesna veselica Junior lige SDZ v SND na St. Clair Ave.
DECEMBER
 6.—Pevski zbor Slovan pri-re-di koncert v Slovenskem dru-štvenem domu na Recher Ave., začetek ob 3:30 popoldne.
 20.—Slovenska šola SND božičnica v avditoriju SND.
 20.—Mladinski pevski zbor Škrjančki priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
 28.—American Jugoslav Vet-erans, prireditve v avditoriju SND.
 31.—Silvestrov večer slov. nar. doma in Klub družtev SND v obeh dvoranah SND.

Otok miru sredi viharjev

Ko so ugasnili požari španske državljanske vojske, je postal Pirenejski polotok najbolj miro-ljuben del Evrope. Dvojni jubi-lej, ki ju je Portugalska slo-vesno obhajala, naj bosta v spom-in velike preteklosti naroda in pa v spomin, da ima ta država v ozadju tudi dva milijona kvad-ratnih kilometrov kolonij, kjer je 9 milijonov ljudi.
 Portugalska je prav za prav čudna dežela, ki ima komaj 7 milijonov prebivalcev in meri 92 tisoč kvadr. kilometrov. Nastala je tako rekoč slučajno in je bila za čas prva pomorska sila v Ev-ro-pi, nato pa je bila najbolj po-za-bljena evropska država, zdaj pa se spet trudi, da bi našla svo-je mesto med velikimi državami.
 Njene kolonije, zlasti dve naj-važnejši: Angola v Atlantskem oceanu in Mozambik ob Indij-skem oceanu v Afriki, kakor tu-di nekaj kolonij v Aziji, naselja Goa, Diu in Damao v Indiji, Macao v Indiji, pričajo o veliki politični tradiciji Portugalske kot pomorske in trgovske obla-sti.
 Portugalska je značilno dina-

stična tvorba. Medtem ko so skoraj vsi drugi evropski narodi prvotno izšli iz plemenskega so-rodstva, nakar je šele sledila ze-dineitev pod enim vladarjem, je naredila Portugalska to pot na-robe. Iz majhne kneževine je nastal narod. Prav do 12. sto-letja je bil kos zemlje ob Atlant-skem oceanu, ki so mu Rimljani rekali Lusitania — in Luzitani-je je še zdaj slikovito ime za ka-kega Portugalca — le del Pire-nejskega polotoka, ki ni bil v se-bi niti še zedinjen, saj so imeli jug v rokah Mavri, na severu pa so vladali krščanski španski kne-zi. Tri krščanske province: Na-vara, Aragon in Kastilja so bile le začasno združene pod žezlom kraljev Fernanda I. in Alfonza VI. Francoski princ, grof Hen-rik Burgundski iz družine Kap-etingov, se je oženil s hčerko kralja Alfonza VI., ki je dobila za doto zemljo med rekama Min-ho in Duro, z mestom Porto, ki se je proslavilo s "portskim vi-nom" in dala ime celo Porugalski. Henrikov sin, Alfonz, je nato razširil oblast daleč na jug, zasedel je Lizbono, ki je od tlej glavno mesto Portugalske, pobil je maverske kralje, ustanovil je vojaški red za odlikovanje Avis in je sklical v Lamegu velik dr-žavni zbor, cortes imenovan, kjer je država dobila ustavo. Tako je leto 1140. leto ustanovi-tve Portugalske, ki torej zdaj lahko obhaja 800 letnico obstan-ka.
 Zaradi ugodne lege ob Atlant-skem oceanu je postala Portu-galska v 15. stoletju izhodišče za razna odkritja ob afriški oba-li, ki jih je zlasti pospeševal Henrik "Pomorščak" in ki so bi-la leta 1498, šest let po odkritju Amerike, kronana po Vascu de Gamu, ki je kot prvi po pomor-ski poti priplul v Indijo, ki jo je Kolumb zaman iskal v Antilj-skem morju.
 Odkrilitja Vasca de Gama so spremenila Portugalsko v prvo pomorsko silo Evrope. Obale Afrike, Arabske, Indije, Malake do južne Kitajske, dalje Brazili-ja so bile v njenih rokah in so dale trgovski monopol za mnoge dragocene dobrine. To stanje veselile Portugalske pa se je na mah končalo, ko je l. 1578 mladi kralj Sebastijan v neki bitki v Maroku izgubil brez sledu. Ker ni zapustil nobenih otrok, so se začeli spori za prestol, ki jih je španski kralj Filip II., kot moč-nejši, končal sebi v prid. Portu-galska je kot samostojna država za 60 let izgubila z zemljevida. Špansko nadvlado je pa prebi-valstvo občutilo kot hudo breme in so bile večkrat prekucije. Sledjčič se je l. 1640 uprl ves na-rod, ki si je izbral pravilnega prestolonaslednika, vojvodo Braganškega, kot Joa IV. za kralja. Med špansko nadvlado je Portugalska izgubila veliko kolonij.
 Tako je zgodovina Portugal-ske skozi več stoletij zgodovina propadanja. V 19. stoletju in v začetku 20. stoletja so bile večne revolucije, državljanske vojne in prekucije vseh vrst. Leta 1910 so prepodili kralja Ma-nuela in so razglasili republiko. Vendar je zdaj 14 let nemoten mir v državi, ki je bila dotlej znana kot ognjišče nemirov. Le-ta 1926 je general Gomez da Co-sta, slično kot čez 10 let nato ge-neral Franco v Španiji, po krat-kih pouličnih bojih razglasil dik-taturo in čez nekaj časa je po-stal general Carmona državni predsednik.
 Pravi diktator pa že dolgo ni več general, ki je le za zunanji videz, marveč mož, ki se ni prav nič udeleževal prekucije in ki so si ga šli generali iskat kot stro-kovnjaka, bil je še mlad profes-or univerze Coimbre, namreč dr. Antonio Oliveira Salazar.
 Salazar se je izkazal kot odli-čen finančni genij. Opravil je izredno umetnino, namreč to, da je uredil portugalske finance, ki so bile zmeraj narobe. Po nje-govem prizadevanju je Portu-galska plačala 3 milijarde esku-

dov dolga in ima še prebitek. Sa-lazar je postal kmalu prva oseba v državi. Dal je vladi stanovsko ustavo in je bil prvi diktator, ki je ustanovil propagando za dr-žavno politiko. Štiri leta prej, preden je dr. Gobbels v Nemčiji prevzel svoje ministristvo za pro-pagando, je v Lizboni Salazar-jev zaupnik, bivši lirični pesnik Antonio Ferro, ustanovil v Liz-boni prvo ministristvo za propa-gando. Gorska železnica pelje strmo navzgor na grič, kjer je njegovo moderno ministristvo. Odondot je prekrasen razgled na Lizbono in pristanišče, kjer so nove oklopne križarke, ki jih je dala nova vlada zgraditi v mislih na nekdanjo pomorsko oblast Portugalske. Notranjost ministristva je čim najbolj mo-derno opremljena, ondi so rad-ijski aparati, kinopredstave in predvsem veliki plastični zemlje-vidi, ki hočejo zlasti še povedati, da ima Portugalska tudi kol-onije in da ni najmanjša oblast v Evropi.
 "Portugalska ni majhna drža-va," je bilo prvo propagandno geslo, ki si ga je izmislil spretni minister Antonio Ferro. In od tlej se taka gesla širijo med ljudstvom, fotografije krožijo okoli in celo davne ljudske ba-lade "Fados" so za to, da opeva-jo slavo "nove države."
 Tudi v inozemstvu nabira Portugalska pristaše za svoj no-vi režim. Tako tudi sedanje ju-bilejne slovesnosti prav tako uporabljajo v smislu širokopo-tezne propagande. Ob tej prili-ki so razdelili umetniške in knji-ževne nagrade in prvo, tako zva-no Camoensovo (po največjem portugalskem pesniku Camoen-su) nagrado je dobil angl. pisa-telj John Gibbons.
 Ze od začetka 18. stoletja je Portugalska trdno zvezana z An-glijo, ki ni bila navzlic revoluci-jam in prekucijam nikoli prekri-njena. Nasprotno je postajala zmeraj bolj trdna zlasti še za-radi gospodarskih zvez. Ta razvoj se je začel l. 1702 s tako zvano pogodbo Methuen, po kateri je Anglija dajala Portugalski tek-stilije, ta pa Angliji portugalsko vino. Glede na svoje bogate kol-onije pa se Portugalska zaveda, da se more zanesti le na pomoč Anglije.

MALI OGLASI

- Cottage naprodaj**
 Proda se cottage s 4 sobami, nov furnec na olje, lot 100x179, ves ograjen, dvojna garaža s cementnim tlakom in zraven je kokošnjak. Zglasite se na Todd St., Wickliffe, O., zvečer ali v nedeljo. (169)
- Sobe se želi**
 Želim 4 ali 5 sob, najraje blizu 131. ceste in St. Clair. Kdor ima kaj pripravnega, naj pokliče EXpress 0067. (169)
- Odide k vojakom!**
 Mora prodati grocerijsko tr-govino. Jako lepa prilika tudi za mesnico. Cena je \$800 in kar je zaloge. Vprašajte za podrobnosti na 18114 St. Clair Ave. ali pokličite KE-6270. (168)
- Prijatelj's Pharmacy**
 SLOVENSKA LEKARNA
 Prescription Specialists
 703 St. Clair Ave. in E. 68th
 ENdicott 4212
- Premog dobite!**
 Naši odjemalci, ki so naročili premog, so naproseni, naj potrpne, ker je vaše naročilo garantirano pri tej kompaniji. Dobili boste premog ob času za zimsko zalogo. Mi nismo sami, ki nam je dobava premoga za-stala, to je splošno pri vseh.
Nottingham Coal Co.
 18320 Lancken Ave.
 Joe Gabriel, Wm. Tekavec,
 Zastnikarica
 Louis Jundarsic, agent.
 (Jul. 15, 17, 20, 23)

Gornja slika nam predstavlja ameriške pilote v pottropskih krajih Avstralije, kjer so pripravljani, da takoj stopijo v akcijo, kakar hitro bi bilo dano znamenje, da se bliža Japonec.

Na sliki vidimo skupino japonskih častnikov in vojakov, ki so jih zajeli Kitajci v bojih pri Changsha. Obklečeni so še v zimski obleki, kajti zima v tistih krajih drži od septembra do marca. V bojih pri Changsha so bili Japonce krvavo poraženi od Kitajcev.

V. J. KRIZANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

Pri obedu je Berenkla po zorno promatral in presojal svojega tekmeča. Knez je bil nesporno lep človek, a paradni huzarski kroj se je lepo podajal njegovi visoki, vitki postavi; poteze obraza so bile klasične pravilnosti, velike in lepe oči izrazite, a tankolase, črne, navzgor zavahane brke ter kratko pristriženi gosti lasje so ga delali močnega. Toda ljubosumni in pronicavi Berenkla-vov pogled je odkril odtenek prenaščenja in utrujenosti na privlačnem knezovem obličju; a izraz na ustnih in utrujeni pogled, ki je le včasih oživel, je govoril o praznem in razuzdanem življenju.

Ko so se vsi vrnili in sprejemnico, je Igor izrazil obžalovanje, da je s svojim prihodom pretrgal glasbeno zabavo in oškodoval družbo, in prosil je navzoče, naj nadaljujejo koncert.

Janine ni bilo treba prositi. Ne da bi čakala Miličinega odgovora, je stopila h klavirju in začela igrati in peti. Še nikoli ni bila njena igra tako živa, njeno petje tako ognjevito in zanosno; tu pa tam so njeni žgoči in zapeljivi pogledi ošinili kneza, ki je stal poleg klavirja.

"Poje kakor sirena, a razigrana je kot bahantka! Kača toda lepa kača!" — je pomislil Berenkla, ki je ulovil eden izmed onih pogledov. — "Kako previden mora biti človek s takšnimi svetnicami!"

Nastopili so veselji časi. Mladina je prirejela jahalne izlete in izprehode, igrala lawn-tennis ter pripravljala slavnostno razsvetljavo in vse potrebno za domačo veselico s plesom.

Igor je javno dvoril Milici, toda zasnubil je ni še. Berenkla ga je neprestano opazoval in zasledil sumljivo igro med knezom in mlado Osječko. Na videz je bila Janina ravno tako skromna in molčeca kakor poprej, toda polagoma je kazala nekatere izpremembe. Puritanska preprostost, s katero se je do tedaj oblačila, se je umaknila lišpavosti; svetli trakovi in poljske cvetlice, ki jih je sama mimogrede nabrala, so oživljale črno barvo njene obleke, gladko česani lasje so se začeli viti in v majhnih kodrih pokrivati čelo; ko je pa sedla za klavir, kar je vedno pogosteje in rajši delala, — ni bila igra njenih oči in obličja nič manj umetna kakor igra rok.

Berenkla pa ni še vedel, da je Janina zjutraj zahajala h kapelici, ki je stala nedaleč od gradu. In vsakokrat je šla mimo knezovega okna in se na

vsak način trudila, da bi mu prišla pogosto pre doči; v takih trenutkih je postalo njeno koketstvo popolnoma očitno. Toda grof je opazil, kako je Igor često pogledoval zapeljivo Janino celo tedaj, kadar je sedel poleg Milice; in ko se je knez nekoč ponudil, da ji bo obračal note, se je Berenkla zdela, da je Janina vtihotapila v Igorjevo roko pisemce.

"Ta podlež igra dvojno igro! Drzne se ljubimkovati s tem dekletom, a se istočasno poteguje za drugo, ali pa vsaj za njeno doto," — je z zoprnim občutkom pomislil grof.

Ježila pa ga je Miličina slepota, ki ni opazila te igre in je bila otročje zaupljiva napram Igorju, zavedajoč se svoje popolne oblasti nad njim, in ni niti skrivala, da ga smatra za "svojega." Bila pa je preiskrena, da bi se spuščala v kakšno preračunljivo koketstvo, prepričana, da bi dala čutili moč svojega bogastva, o katerem ni nikoli niti namignila. Zato ni bila Milica sposobna boriti se s takšno nevarno tekmovalko, kakor je bila Janina, in je zatorej morala doživeti poraz. Za stranskega opazovalca je bilo jasno, da je plameniči sirenin pogled močnejše privlačeval kneza kakor jasne Miličine oči, in da se bo knez ulovil v nastavljen mu mrežo, je bilo za grofa gotova stvar in samo vprašanje časa.

Za Berenkla so nastopili težki dnevi; z grozo je spoznal, da se mu je vkradla v srce kakor tat ljubezen do Milice in je ne more premagati s svojo voljo. To je čutil zlasti tedaj, ko se mu je zdela, da jo je že popolnoma premagal.

Njegovo ljubosumje ne bi bilo tako mučno, če bi bil vedel, da ni bila Milica nič ljubosumna na Janino in da je ljubimkovala s knezom zgolj z namenom jeziti Berenkla, ki si je drznil reči, da je neranjiv in ji s svojim ravnodušjem hotel dokazati, da ima prav.

Bilo je po obedu. Tistega dne je bila Milica posebno prijazna z Igorjem, kakor da jo preganja predslutnja o nesreči, ki jo je predvideval Berenkla, in tudi knez je bil z njo izredno ljubezniv in se kazal zaljubljen. Iz sosednega mesteca je prišlo nekaj častnikov in družba se je kakor navadno zabavala z lawn-tennisom.

Po odhodu gostov, so se vsi

razšli. Knez je šel spremljati častnike, med katerimi je našel tovariša iz kadetnice, Janina je rekla, da gre molit, ker naslednjega dne je patronov god samostana, v katerem se je vzgajala; general in grof Boleslav sta šla igrati šah, Kiti je šla v svojo sobo, a baron Appeldorn, ki ji je vneto dvoril, se je moral zadovoljiti z Melino družbo in šla sta h klavirju.

Ko je Milica ostala sama, je začela iskati Berenkla; on se ni udeleževal igre, zato je pozabila nanj ter se pogovarjala z zabavnim Igorjem in drugimi častniki. Grof se je tožil, da ga boli glava, morda se mu je zdela ruska družba tudi dolgočasna. Na njenem lepem obličju se je pokazala senca nevolje in prezira in že je nameravala iti s terase, ko je nenadoma zapazila Berenkla, ki se je opiral ob ograjo in bil zatopljen v misli.

Gost oleandrov grm je zakrival grofa, ki je s stisnjenimi ustni strmel v praznino; pri slabotni svetlobi viseče svetilnice se je njegov obraz zdel posebno blede.

Ni bilo težko uganiti, da so bile njegove misli nevesele, a Milica jih je znala čitati.

Kakor je bila še otročja, vendar je bila ženska in resnični instinkt ji je rekel, da je Berenkla ljubosumen, a v tem hipu je padla krinka, s katero je prikrival svoja resnična čustva. In resnično, tisti večer je Egon trpel hude muke ljubosumja, a njegovi napor, da bi se ne izdal, so ga utrudili.

Milico srce je radostno zabilo; bila je vsa iz sebe pri tem odkritju. "Zoprni Nemeč" je torej ranljiv in zdaj je prišel primerni trenotek, da mu da čutili, kdo je premaganec.

Naglo je stopila k njemu in v glasu se ji je jasno odražalo zmagošlavje, katero so izdajale tudi njene oči.

— Moj Bog, kaj pa delate tu, grof, sami v tem kotu — je veselo vprašala. — Temni ste, kakor noč in videti ste grozni kakor Votan, ko se pripravljala na metanje strel.

Grof se je zdrznil in vzklonil. Pri prvem pogledu na Milico je spoznal, da je njegova tajna odkrita, in to spoznanje ga je razsrdilo.

— Zatekel sem se semkaj, ker me boli glava in me mučijo živci. Morda pa bi vi sami, Milica Jurjevna, želeli uživati ta skriti kotiček? Pravijo, da srečna nevesta vedno išče samote; če je tako, grem.

Milica se je nasmejala.

— Če ste tako prijazni, da hočete oditi s terase, tedaj rajši sedite, da se kaj pomeniva. V tem hipu nisem še nevesta, spati ne maram, v sprejemnici ig-

rajo in pojo, torej se moreva pogovarjati.

Ko je videla, da grof še vedno stoji, je dostavila poredno: — Sedite, Votan, Glavobol vas dela neprijaznega danes. Skoraj bi človek pomislil, da premišlujete o iztrebljenju človeškega rodu.

Z močno voljo si je grof prizadeval udušiti vihar, ki mu je še vedno razsajal v duši, vendar pa je primaknil naslanjač in sedel.

— Na uslugo sem vam, Milica Jurjevna, pa dajva se pogovarjati, če že tako želite, — je rekel s hladno vljudnostjo in sedel. Kakšno snov si izbereva? Najprijetnejše za vas bo, če govoriva o vaši ženitvi s "tistim idealnim možem," katerega ste mi omenili o priliki našega jahalnega izprehoda.

Milica je zmajala z glavo.

— Vidim, da trdovratno vztrajate pri tej zadevi. Toda z vami se ni mogoče pretvarjati. Torej govoriva o mojem ženinu . . . Ali ni dober in takšen, da decela upravičuje moje nade?

Grof jo je zamišljeno in hladno pogledal.

— Ne, jaz sem mnenja, da bodočnost ne bo uresničila vaših nad. Tisti, o katerem govoriva, ima vse zunanje, nikakor pa nima notranjih vrtilin, ki so neobhodno potrebne za takšno žensko, kakor ste vi. On je prenaščen življenja in vetrnjak,

li koketka vam ga bo odvezela. In vi se boste kmalu naveličali malovredneža, s katerim ste zvezali svojo usodo. Razočarani, boste atrogno sodili slabosti in hudobije svojega moža. Močno in stalno se morete vi navezati samo na človeka, ki ga boste spoštovali in ki vas bo znal podvreči svoji volji.

— Kaj še! Zasovražal človeka, ki bi se drznil priti me.

(Dalje prihodnjik.)

Ruska samaritanska organizacija "Rdeči mesec" šteje sedem milijonov članov.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

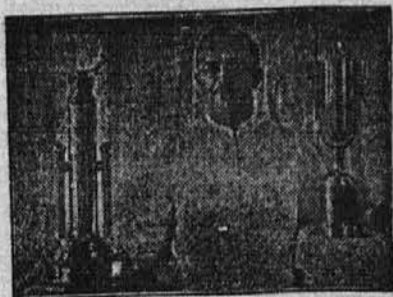
HENDERSON CO.

Na sliki je Kathleen M. Mulvihill v najnovejši zimski obleki za vojaške bolniške strežnice.

Ruski vojaki neustrašno stojijo pri svojem topu, da v njih neposredni bližini pokajo sovražne bombe. Gornja slika je bila povzeta v krvavi bitki za stopol.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

MANDEL DRUG STORE

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

Mandel's Headache Tabs
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

Previdni in gospodarski ljudje

vedno najprej pogledajo

OGLASE

Ameriški Domovini

in potem gredo kupovat k trgovcu, ki v tem listu oglašuje.

Trgovci, zavedajte se nakupovalne moči slovenskega naroda in oglašujte svoje blago

AMERIŠKI DOMOVINI

Izplačalo se vam bo!